

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

Rektor

Sh. Sirojiddinov

2023-yil " 28-avgust

"MEDIALOYIHALASHTIRISH VA GRAFIK DIZAYN"

fanining o'quv dasturi (sillabusi)

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lif sohasi:	230 000 – Tillar
Mutaxassisligi:	60230600 – Noshirlik ishi

Toshkent-2023

Fan/modul kodı 302MLGD34	Fan/modul turi Majbury	Ta'lim tili O'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024
Har bir semestrdağı fan/modulning nomi	ECTS - Kreditlar	O'quv mashg'ulotlari (soat)	
		Haftalik dars soatlari Jami:	Ma'ruza amaliy laboratoriya seminar
5 Medialoyihalashtrish va grafik dizayn	5 5	60 40	10 - 10 90 150
Jami:	5	4	60 10 40 - 10 90 150

1. FANNING MAZMUNI

Medialoyihalashtrish va grafik dizayn fani yo'nalish sohasidagi turli xil grafik obyektlarni yaratishiha, matn, tasvir va rastli grafiqa ko'rinishidagi tajriba natijalarini qayta ishlashta kerakli grafik amaliy dasturlardan, hamda illustratsiyalar yaratish uchun grafik muharrirlardan foydalanishga katta e'tibor beriladi.

Usbu kursda illustratsiya va dizayning tashkil etuvchilarini, kompyuteri illustratsiya texnologiyalarining qo'llash sohalari, matn, rang modelлari va tasvir axborotlari xususiyatlari va ularni qayta ishlasht ko'nikmalarini, analiyotga tadbiq qilish va zamona viy onlayn nasr texnologiyalarini o'rgatish ko'zda tutilgan.

Medialoyihalashtrish va grafik dizayn fani 5-6-semestrida o'qitiladi. Bu ixtisoslik fani kompyuterli illustratsiya texnologiyalarining imkoniyatlaridan foydalanishlariga katta yordam beradi. Qolaverha, bu fan talabaning kelajakda yetuk mutaxassis sifatida ishlay'digan ish joyida, ya'mi ishlab chiqarishda ham katta ahamiyat kasb etadi.

Medialoyihalashtrish va grafik dizayn fanni o'zlashtirish uchun o'qitishning ilg'or va zamona naviy usullaridan foydalananish, yangi pedagogik texnologiyalarini tabiq qilish muhim ahamiyatga ega. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va usubiy qo'llannalar, ma'ruba standartlar, tarqatma materiallar, elektron materiallar, virtual stendlar va ilg'or pedagogik texnologiyalaridan foydalaniлади. Zamona viy pedagogik texnologiyalarning aqilij xujum, muammoli vaziyat, taqdimot va boshra usullaridan foydalanish tavsiya etiladi.

4. TALABALARINI BAHOLASH TARTIBI:

Talabarning bilimini baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maksus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagги tасдиқланган "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablarasi asosida belgilanadi.

1. Nazorattarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: O'tilgan mavzular asosida test shakida o'kaziladi.

Yakuniy nazorat: Semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha yozma shakida o'kaziladi.

2. Talabalarning bilimi baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIVALAR

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarga quyidagi talablar qo'yiladi. *Talaba:*

- Multimedia tushunchasi va uning turlari, onlayn nashrlar to'g'risida *bilimga*, yaratda olish usullari va muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish *ko'nikmalariga*;
- matnl, ovozli va videofayllar, bloglar va mass-medianing asosiy tushunchalari va qayta ishlashta kerakli amaliy dasturlardan, hamda onlayn nashrlar uchun web texnologiyalar xususiyatlarini bijishi va ulardan foydalananish bo'yicha *matnaga ega bo'lishi lozim*.

tushunadi, bitadi, ifodalay oladi, ayrib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **5 (a'llo) baho;**
 talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayrib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **3 (qoniqarli) baho;**
 talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayrib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **3 (qoniqarsiz) baho** bilan baholandi.

5. O'QUV MASHIG'ULOTLARI VA MUSTAQIL TA'LIM QISMI

5-SEMESTR

5.1. Ma'ruba mashg'ulotlari

“Asosiy nazariv qism (ma'ruba mashg'ulotlari)” o'quv fanning mavzulari manтиқи kетма-кетикда keltiriladi, har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalalar orqali ta'llim oluvchilarga davlat ta'llim standarti va malaka talablari asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi. Asosiy nazariv qism modullar shaklidida berilishi mumkin;

Nº	Ma'ruba mavzulari	Soatlar hajmi
1.	Noshirlik ishida medialiyojihalashtirishning o'mi. Adobe Illustrator dasturi va uning interfeysi	2
2.	Adobe Illustrator dasturi uskunalar paneli	2
3.	Adobe Illustrator dasturi da obyektlar bilan ishlash	2
4.	Rang zalivkalari, tashqi korinish, uslublar va effektlar bilan ishlash	2
5.	AAdobe Illustrator dasturi yordamida matn va shriftlar bilan ishlash	2
Jami:		10 soat

5.3. Seminar reja

“Seminar reja” dan maqsad talabalar ma'lum mavzular bo'yicha olgan nazariv va amalyiy bilimlarini seminar soatlari orqali mustahkamlashdir. Bunda talabalar seminarda o'tilgan mavzularni og'zaki ravishda, subhat asosida tahlii qilishda qo'llay olishlari nazarda tutiladi;

Nº	Mavzular	Soati
1.	Noshirlik ishida Adobe Illustrator dasturidan foydalananish. Sohani bo'yash usullari. Gradient va dekorativ zalivka bilan ishlash	2

5.2. Amalyiy mashg'ulotlar

Amalyiy mashgulotlarni taskil yetish bo'yicha kaffedia professor-o'qituvchilari tomonidan ko'satmalar va tavsiyalilar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruba mavzulari bo'yicha olingen bilim va ko'nikmalarini amalyiy masalalarni hal qilishga qaratadi. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar amalyiy masalalarni hal qilishga mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalananish kasby sohalari bo'yicha turli xil loyihalar tayyorlab, o'qitish jarayonida foydalananishi taskil yetish va boshqalar tavsija yetiladi.

2.	Nashriyotda Adobe Illustrator dasturi yordamida man va shriftlar bilan ishlash	2	
3.	Vektordi transformatsiyalar va filtrlar. Transformatsiya vositalari	2	
4.	Qatlamlar bilan ishlash. Qatlam niqoblari.	2	
5.	Axborot grafikasi (diagramma) hamda, piksilli tasvirlar bilan ishlash.	2	
Jami:		10	
5.4. Mustaqil ta'lim ishlari			
“Mustaqil ta'lim va mustaqil mashg'ulotlar” qismida mustaqil ta'limning shakl va mazmuni, mustaqil ishga mo'ljallangan mavzular va topshiriqlar, mustaqil mashg'ulotlar jarayonida ta'lim oluvchilar tomonidan tayyorlanishi zarur bo'gan ishlari referat, esse, mustaqil (ijodiy) ish, muammoli ma'ruba va boshhqalar keltiriladi;			
No	Mustaqil ta'lim mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1.	Psixofiziologik interfeyslar	Psixofiziologik interfeyslar haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
2.	Nashriyot tizimlari	Nashriyot tizimlari haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
3.	Raqamli nashriyot va uning turlari	Raqamli nashriyot va uning turlari haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
4.	Adobe Illustrator dasturi plaginlari bilan ishlash	Adobe Illustrator dasturi plaginlari bilan ishlash haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
5.	Rejalashirilgan raqamli sahifalashni tashkil etish	Rejalashirilgan raqamli sahifalashni tashkil etish haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
6.	Gazetalar sayqali uchun tizimlar tizimlar	Gazetalar sayqali uchun tizimlar haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
7.	Adobe Illustrator dasturida tasvirlarni qayta ishlash	Adobe Illustrator dasturida tasvirlarni qayta ishlash haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
8.	Rang modelлari. RGB va CMYK	Rang modelлari. RGB va CMYK haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6
9.	ColorMania dasturi va uning imkoniyatlari	ColorMania dasturi va uning imkoniyatlari haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi	6

5.4. Mustaqil ta'lim ishlari

"Mustaqi ta'lim va mustaqil masheg' ulotlar" qismida mustaqi ta'limning shakli va mazmuni, mustaqil ishga mo'jallangan mavzular va topshiriqlar, mustaqil mashg'ulotlar jarayonida ta'lim oluvchilar tomonidan tayorlanishi zarur bo'lgan ishlar referat, esse, mustaqil (ijodiy) ish, muammoli ma'rza va boshqalar keltiriladi;

Mazkur fan bo'yicha kurs (joyihâ) ishi fejalashinilimgan

7.0'QV ADABYÖLAKI VA AXBOROI MANBALARI

Asosiy adabiyotlar	
1	Learn Adobe Illustrator CC for graphic design and Illustrator – Chasd Chelius with Rob Schwartz, 2019. –601 page
2	Adobe Illustrator CC: официальный учебный курсо – Москва 2014
3	Мультимедийные технологии. Ю.А.Жук, А.М.Заяц, И.И.Лаврещ, В.В.Фомин, В.И.Халимон. Сыктывкар 2012
Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar	
1	Г.Г. Беловский, В.М.Зенкевич. Мультимедийные технологии: Лабораторный практикум - Минск: БГПУ, 2009. – 178 стр.
2	Ю.А.Жук. Мультимедийные технологии. Учебное пособие. Сыктывкар: СЛИ, 2012. – 271 стр.
3	И.В. Гордеева. Мультимедиа технология. учеб. пособие / И.В. Гордеева. – 2-е изд., перераб. и доп. – Новосибирск: СГТА, 2010. – 158 с.
4	М.Е.Мамараябов, S.Q.Tursunov, L.M.Nabulina. Kompyuter grafikasi va web-dizayn. Darslik-T.:Cho'pon nomidagi MMU, 2013. 376-b.

5	M.Aripov, B.Begalov, U.Begimqulov, M.Mamarajabov. Axborot texnologiyalari. O‘quv qo‘llanma- T.: «Noshir», 2009.-368 b.
Internet manbalari	
1	https://illustrator.demiart.ru/book10/index.html
2	https://www.udemy.com/course/whats-new-in-adobe-cc-2015-multimedia/
3	https://www.udemy.com/course/social-multi-media-mastery/
4	https://www.udemy.com/course/adobe-audition-cc-tutorial/
5	https://vse-kursy.com/onlain/3296-osnovy-videomontazha-v-adobe-premiere-pro-cc.html
6	https://www.intuit.ru/studies/courses/478/334/info
7	https://www.youtube.com/channel/UCAXy1AxICqxIPfelvZwFz8A

8. O‘QUV DASTURI HAQIDA MA’LUMOT

O‘quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 202__ yil “___” “___” dagi “___” -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

**“Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar” kafedrasи mudiri,
t.f.f.d.(PhD), dotsent**

B.B.Elov _____ (imzo)

Tuzuvchi:

“Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar” kafedrasи katta o‘qituvchisi
G.A.Majidova _____ (imzo)